

ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ У НИШУ

ИЗВЕШТАЈ О УРАЂЕНОМ МАСТЕР РАДУ

Број:

10/2-34

Датум:

14. 06. 2016.

Наставно-научном већу Филозофског факултета Универзитета у Нишу подносимо следећи извештај:

ИЗВЕШТАЈ О УРАЂЕНОМ МАСТЕР РАДУ

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ:

1. Састав комисије:

1. Редовни професор др Божица Младеновић
2. Ванредни професор др Јасмина Петровић
3. Доцент др Мирослав Пешић

2. Одлука Већа департмана за историју број 10/9-26 од 8. јула 2015. године.

II ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ:

1. Име, име једног родитеља, презиме
Милица Зоран Крстић
2. Година уписа на мастер академске студије
2014/2015.
3. Назив студијског програма
Мастер академске студије историје

III НАСЛОВ –МАСТЕР РАДА:

Развој школства у Пироту од 1877. до 1914. године

IV ПРЕГЛЕД -МАСТЕР РАДА:

Навести кратак садржај са назнаком броја страна поглавља, слика, шема, графика и сл.

Мастер рад "Развој школства у Пироту 1877.-1914. године" састоји се од 111 страница текста. Рад садржи Предговор (4-7), Увод (8-10) и три поглавља: **Основне школе у Пироту до ослобођења 1877.** (11-17), (Организационе мере за укључивање нових крајева у школски систем Србије (18-22), **Основне школе у Пироту након ослобођења од 1877. до 1914. године** (23-45) (Организација и надзор над радом школа, наставни планови и програми (23-26), Извођење наставе (27-33), Школске зграде и наставна средства (34-39), Остали облици народних школа у Пироту (40-45)) и **Средњошколско образовање у Пироту** (46-89), (Трговачко-занатлијска школа 1878.-1879. (46-50), Почеци гимназијског образовања у Пироту (51-52), Гимназија у Пироту од оснивања 1879. до 1914. године (53), Оснивање и организација рада школе (53-62), Наставно особље Пиротске гимназије (62-74), Ученици Гимназије (74-83), Приватна женска гимназија у Пироту (84-86), Школовање женске занатске омладине у Пироту (87-89)), **Закључак** (90-91), **Прилози** (92-107), **Списак извора и литературе** (108-110). На списку извора налазе се необјављени и објављени историјски извори који су коришћени за писање рада. Списак литературе обухвата 26 релевантних радова аутора који су проучавали ову тему у оквиру ширих истраживања. Завршни рад садржи и сажетак на српском и енглеском језику, неколико фотографија школа, наставног особља, ученика као и по један факсимил наставног плана за школску годину и извод из матичне књиге венчаних.

V ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА -МАСТЕР РАДА:

1. ЗАКЉУЧЦИ ОДНОСНО РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА

У Предговору Милица Крстић је објаснила значај теме којом се бавила, дала кратак садржај рада структурисаног у три поглавља и побројала главне историјске изворе и литературу коју је користила при писању мастер рада. У уводном делу кандидаткиња је приказала друштвени живот српског народа под Османском влашћу, почетак развоја школа и просветне (не)прилике у пиротском крају.

Колегиница Крстић је у три поглавља (*Основне школе у Пироту до ослобођења 1877. године*, *Основне школе у Пироту након ослобођења од 1877. до 1914. године* и *Средњошколско образовање у Пироту*) обрадила најважнија питања која се односе на

ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ У НИШУ

ИЗВЕШТАЈ О УРАЂЕНОМ МАСТЕР РАДУ

Број:

10/2-34

Датум:

14. 06. 2016.

развој школства у Пироту у периоду од 1878. до 1914. године. Сва три поглавља су подељена у потпоглавља, у којима је тема развијана на подтеме.

У првом поглављу кандидаткиња је приказала рад свих школа које су постојале у Пироту за време Османске окупације. Представила је учитеље (даскале) и њихов тежак и опасан рад у школи и утицај који су имали на развој националне свести српског народа у пиротском крају као и неуспели покушај од стране грчке и бугарске пропаганде да Србима наметну свој језик и културу, управо преко школа.

Друго поглавље посвећено је просветним приликама у Пироту по ослобођењу од Османске власти и припајању Кнежевини Србији. Новоотворене српске школе постале су саставни део школског система Србије. Милица Крстић је реконструисала организацију рада у школама, говорила о наставним плановима и програмима, о наставним предметима, проблемима смештаја и недостатка простора за нормалан рад са ученицима.

Следеће поглавље, највећа целина у раду, односи се на средњошколско образовање у Пироту, од почетка – отварања Трговачко-занатлијске школе као прве просветне установе овог типа, из које се развила Гимназија реалка. Кандидаткиња је детаљно приказала мукотрпан пут развоја Гимназије до пуне, осморазредне, промене имена ове школе, организацији и извођењу наставе и проблемима у раду који су решени тек подизањем нове зграде Пиротске гимназије.

Наставни кадар, учитељице и учитељи који су радили у основним школама у Пироту, као и наставно особље средњих школа имали су, поред тренутака задовољства због постигнутог успеха у раду, и проблеме и потешкоће са којима су се сусретали током свог радног века. Заправо су ти "проблеми" били стални пратиоци образовног процеса. Милица Крстић је детаљно обрадила неке од њих: недостатак неопходног школског намештаја, недовољно наставних средстава, изостајање ученика са наставе... Наведене проблеме наставно особље и управници школа решавали су уз помоћ локалне управе и Министарства просвете. Учитељице и учитељи су улагали труд да ученици савладају градиво предвиђено планом рада и да на завршном испиту положе разред и покажу добро знање. Већина наставног особља је савесно и одговорно радила свој посао и за

уврат уживала углед и поверење средине у којој су живели. Наравно, било је и случајева када просветни радници нису свој посао обављали са еланом. Најпознатији прегаоци у просвети и култури (Стеван Сремац, Радоје Домановић, Раша Милошевић, Јаша Продановић) нашли су се на страницама овог мастер рада. Кандидаткиња је истраживала рад управитеља школа. Они су обављали одговоран посао – старали су се о свим питањима битним за рад школе. Имали су обавезу да редовно, на почетку школске године, а потом сваког месеца у току школске године, пишу извештаје министру просвете и црквених дела. Колегиница Крстић је дosta простора посветила и ученицима пиротских основних и средњих школа. Наилазимо на податке о социјалном пореклу ученика, као и о њиховом здравственом и материјалном стању. Прилози су састављени од списка наставног особља у Пиротској гимназији од школске 1896./1897. до 1913/1914. школске године.

Закључак је скуп раније изнетих ставова о обрађеним темама у оквиру поједињих поглавља.

Мастер рад је посвећен школској организацији и њеном развоју у Пироту од ослобођења од османске власти до почетка Великог рата. Посебну пажњу кандидаткиња је посветила до сада мање познатим детаљима из историје рада основних и средњих школа у Пироту. Она је у постојећу литературу уградила сазнања до којих је дошла коришћењем необјављених извора (Историјски архив Пирот, Фонд Гимназија Пирот и Матична књига венчаних, Црква Рождество Христово) и објављених извора и штампе. Бројност и разноврсност историјских извора и литературе условили су структуру рада. Рад се базира на тематском принципу, док је унутар поједињих тема Милица Крстић пратила хронолошку нит догађаја. Истраживање је обављено савесно и систематски, а важне појаве, процеси и личности су представљене јасно и разумљиво.

2. ОЦЕНА НАЧИНА ПРИКАЗА И ТУМАЧЕЊА РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА

Милица Крстић је овладала методолошким знањима неопходним за писање завршног рада на мастер студијама историје. Тумачењем података из извора и литературе и начином представљања резултата, она је одговорила захтевима теме и задацима постављеним у уводном делу рада. Закључци до којих је дошла су утемељени на извornoј грађи и постојећој литератури.

3. КОНАЧНА ОЦЕНА -МАСТЕР РАДА

ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ У НИШУ

ИЗВЕШТАЈ О УРАЂЕНОМ МАСТЕР РАДУ

Број:

10/2-34

Датум:

14. 06. 2016.

Да ли је теза урађена у складу са образложењем наведеним у пријави теме?

Теза је урађена у складу са образложењем наведеним у пријави теме.

Да ли теза садржи све битне елементе?

Теза садржи све битне елементе.

По чему је теза оригиналан допринос науци

У мастер раду Милица Крстић је целовито обрадила тему са нагласком на анализи релевантних аспеката који су се тицали развоја школства у Пироту од 1877. до 1914. године. Научни допринос огледа се у раду на примарним историјским изворима. Кандидаткиња је њиховом анализом долазила до одређених закључака који су представљали нова сазнања. Своја сазнања је потом допунила резултатима до којих је дошла проучавајући постојећу литературу. Милица Крстић је била заинтересована да се бави темом из локалне историје. У раду је наишла на отежавајуће околности управо због недостатка изворне грађе и литературе. Како је и констатовала у уводном делу, недостатак историјских извора првог реда, условио је да нека питања нису обрађена или су парцијално обрађена. Њу ове потешкоће нису обесхрабриле. Напротив, доживела их је као додатни подстицај да истраживање теме настави.

Недостаци тезе и њихов утицај на резултат истраживања

Нема релевантних недостатака.

VI ПРЕДЛОГ:

На основу укупне оцене тезе, комисија предлаже:

- да се мастер рад прихвати а кандидату одобри јавна одбрана
- да се мастер рад враћа кандидату на дораду (да се допуни односно измени) или
- да се мастер рад одбија

У Београду и Нишу, 13. јуна 2016. године

ПОТПИС ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ

Божица Младеновић
Редовни професор др Божица Младеновић

Јасмина Петровић
Ванредни професор др Јасмина Петровић

Мирољуб Пешић
Доцент др Мирољуб Пешић